

PAEPEALSED MAITSED

kohaliktoit.arenduskoda.ee

PÕHJA-EESTI TOIDU SUURSÜNDMUSED

Kõige värskem
valik sündmusi
on näha meie
kodulehel.

♥ Avatud triiphoonete ja aedade päev septembris – Põhja-Eesti mõisad, talud ja kodukohvikud avavad oma verandad, aiad ja triiphooned.

♥ Jämeda Sügislaad septembris – hea võimalus soetada sügisest värsket saaki kohalikelt väike- ja pereettevõtetelt.

♥ Põhja-Eesti restoranide nädal oktoobris – eripakkumised restoranides nii Lahemaal kui mujal Põhja-Eestis.

♥ Piknikupäev Lahemaal – loodusretked ja piknikud maikuus mitmel pool Põhja-Eesti piirkonnas, ühendades kevadise vabas õhus viibimise kohaliku toidu nautimisega.

♥ Sõmeru Maaelufestival – maikuus toimuv festival tutvustatakse maaelu ja põllumeeste tegemisi, lisaks mitmekülgne kultuuriprogramm ja tegevused lastele. Põhja-Eesti kohaliku toidu alal saab osta värsket ja eheadat toidukraami.

♥ Wähja Festival – augustis tähistatakse vähihooga algust suure toidu- ja meelelahutusfestivaliga Näkiuurimiskeskuses Ao külas Lääne-Virumaal.

PÕHJA-EESTI KOHALIK TOIT

Põhja-Eesti kohalik toit on Kuusalu, Tapa, Kadrina, Järva, Anija, Raasiku, Kose, Väike-Maarja, Haljala, Rakvere, Vinni, Viru-Nigula, Rae, Viimsi ja Jõelähtme valla ning Loka ja Kunda linna toiduettevõtjate poolt kasvatatav, töödeldav ja pakutav toit.

Oma võrgustikus mõistame kohalikku toitu järgmiselt:

1. Piirkonnas kasvatatud või kasvanud toormest valmistatud toit;
2. Meie väikeettevõtetes valmistatud toidutooted;
3. Meie toitlustus- ja maaturismiettevõttes pakutav toitlustusteenus, milles on püütud maksimeerida kohalikku tooret ja toidutooteid.

Põhja-Eesti kohaliku toidu märgise arenduses osalevad Arenduskoja, Ida-Harju Koostöökoja, MTÜ PAIK ja MTÜ Partnerid Leader-piirkonnad.

🏠 kohaliktoit.arenduskoda.ee

📱 pohjaeestikohaliktoit

📷 pohjaeestitoit

PAEPEALSED MAITSED

Elame paepealsel rannamaal, kus paas on näha ja käega katsuda. Sisemaa paepealseid katab moreen ja mullakiht. Meie põhjavesi kogutakse karbonaatsete kivimite rüppe. Jõed ja ojad, mis voolavad kõrgustike jalameilt mere suunas, kannavad taimede, loomade ja meieni selles lahustunud paemineraalid. Tulge ja proovige meie kohalikku toitu – paepealseid maitseid!

PÕHJA-EESTILE ERIOMASED TOIDUD MEIE PÄRIMUSES

Kohatunnetus ehk terroir kõlab vastu taimedes ja loomades, kes selle pinnase, kliima ja reljeefiga paigas elavad.
Foto: Äntu Möis

Kvaliteetne kohalik tooraine ja tervislikkusele suunatud ideed – Vinkymon loob tootearendusega alust tuleviku traditsioonidele.
Foto: Maila Vink

KALA

Eestlaste tähtsaim leivakõrvane oli aasta läbi silk ehk soolatud räim. Harju-, Järva- ja Virumaa rahvas sai kala põhjarannikult. Käidi ise rannikul toomas või töid neid koju kalamehed. Isiklikust tarbimisest ülejäänud räimi turustati mitmel viisil. Võimalusel müüdi need kohapeal ülesostjatele. Kujunesid välja kindlad silgusõbrad, vahetus- ja müümiskaupa tehti ühtede ja samade ranna- ja maameeste ning nende järglaste vahel mitme põlvkonna jooksul.

VIIN

Eesti aladel hakati viina põletama ilmselt 15. sajandi lõpul. Alates 1646. aastast sai viinapõletamine mõisnike monopoliks. 17. sajandi lõpus oli Eestis 731 piiritusetehast. Mõisate materiaalsel olukorda mõjutas aktiivne kaubavahetus Peterburiga, mille tähtsaimaks artiklikuks kujunes piiritus. Tähtsaimaks viinapõletamise piirkonnaks kujunes Virumaa tänu Peterburi turule.

Põhja-Eesti viinatootmise traditsiooni viib edasi Moe Peenviinavabrik, kus kangele sekundeerivad täna turismiteenused – elamustoitlustus, majutus ja sündmuste korraldus. Tootearendus ja kvaliteet on fookuses ka väiketootjatel: käsitöönapsud valmivad kohaliku toorainet väärindades.
Foto: Moe, Oleg Hartšenko/ Aru Möis

Räim on populaarne ka tänapäeval – tihti näiteks marineeritud kujul.
Foto: Ivika Epro

Foto: Vihula Country Club & Spa

SUVEKÖÖGID JA TRIIPHOONED

Suvised toiduvalmistamise kohana on eestlased sajandeid kasutanud suvekööke, hääbuma hakkas see tava 20. sajandil. Pikemalt säilisid suveköögid Läänemaal ja Põhja-Harjumaal, olles kasutusel veel 1920-30ndatel. 19. sajandil hakati mõisate juurde rajama seoses aianduse osatähtsuse tõusuga arvukalt kasvuhooneid, vanema nimetusega triiphooneid (sk.k. Treibhaus). Lisaks eksootilisemate taimede kasvatamisele nauditi seal ka talviseid kohvijoomisi. Mõisate kõrval olevad triiphooned on eriomased Põhja-Eestile.

ODER

Vanimateks teraviljatoitudeks võib pidada odra täisterast rooga ja käsikivil jahvatatud odrajahust ja tangudest kõrti, leent, putrusid, kække ja kakkusid. Tangupuder oli rituaalne toit üle Eesti. Odrajahust paistekakk – karask oli üks põlisematest roogadest.

LILLED

Kuna Viru-, Harju- ja Järvamaale on iseloomulik väga ühtlane lilltikandi levik, mille geneetiline kood ei haaku Lõuna-Eesti tikanditega, siis võiks kujutluslikult seostada lilli ja toidukultuuri. Kulinaarias võiks kasutada söödavaid õisi ja rõhutada seost lilltikandiga. Ei pea ju kinni hoidma nendest eksootilisest õitest, mida tikiti käistele, vaid võib kasutada piirkonnas kasvavaid õisi nt kibuvits, nurmennukk, pärnaõied jt.

Foto: Pisirohe

Pisirohe õied ja võrsed loovad seose kujutlusliku toidukultuuri ja igapäevase kulinaaria vahele.
Foto: Eva Bronzini

PÕHJA-EESTI KOHALIKU TOIDU PAKKUJAD

- 1

Aabla Mesila
Ojakalda, Kolga-Aabla, Kuusalu vald
☎ +372 5665 9039
✉ tiia@suun.ee
Mesi.
- 2

Aali Ajaviitetalu
Kinksu, Ao küla, Väike-Maarja vald
☎ +372 5647 8105
🏠 aaliaviviitetalu.ee
Wähja Festival, kohaliku toidu tutvustamine.
- 3

AavikuMesila
Tudu, Vinni vald
☎ +372 509 8253
🏠 aavikumesila
Mesi ja mesindussaadused. Marjad, puuviljad, aedviljad.
- 4

Adami turismitalu
Vainupea küla, Vihula vald
☎ +372 517 5747
🏠 adami.ee
Majutus ja ehe oma talus tehtud toit.
- 5

Ahisilla Taluaed
Virtsjärve talu, Ahisilla küla, Kose vald
☎ +372 5559 5448
🌐 ahisillataluaed.ee
Muna, köögiviljad.
- 6

Alt-Kirjapi talu
Reinevere küla, Järva vald
☎ +372 5331 5757
🏠 Silja Vagula
Köögilvi, sh küüslauk ja kartul. Soolased ja magusad hoidised, moosid.
- 7

Altja kõrts
Haljala vald
☎ +372 5393 6666
🏠 altjaresto.ee
Ehe rannaküla kõrts, kalatoidud.
- 8

Amii Rosee Lavendliaed
Halliktoa talu, Allika küla, Vinni vald
☎ +372 516 8790
✉ kylli1771@gmail.com
Lavendel ja lavendlitooted, mesi.
- 9

Anija Mõisakohvik InnAmorata
Anija mõis, Anija vald
☎ +372 513 8611
✉ ylle@innamorata.ee
🌐 Anija Mõisakohvik InnAmorata
À la carte menüü kohalikust eesti toidust ja itaalia köögist.
- 10

Aru mõis
Patika küla, Tapa vald
☎ +372 50 92108
🌐 arumois
Käsitööveinid, ürditeed.
- 11

Delikatess Food
Kesk 18, Rakvere
☎ +372 5349 9515
🌐 delikatess.eu
Käsitö valmistatud juustutooted.
- 12

Georgi söögituba
Väike-Maarja
☎ +372 5345 6273
🌐 joosand.ee
Toitlustus.
- 13

Habajaa Viinavabriku
Kose mnt 2, Habaja, Kose vald
☎ +372 506 2504
🏠 habajaa.ee
Vein ja toitlustus.
- 14

Hara Sadam
Kalda, Hara küla, Kuusalu vald
☎ +372 5361 8383
🏠 harasadam.ee
Toitlustus, pitsa.
- 15

Harmoonikum
Pargi tee 8, Viimsi
☎ +372 5308 1188
🏠 harmoonikum.ee
Öko-spa, pärimustoit, õpitoad.
- 16

Hindreku talu mesila
Kooli 26, Kadaka küla, Rae vald
☎ +372 5656 6472
🏠 hindrekutalumesila
Mesi, õietolm, taruvalik, suur, kärjemesi, aiasaadused.
- 17

Hipijäätis
Mõisa tee 19, Kiiu, Kuusalu vald
☎ +372 5344 5679
🏠 prohippiet.ee
Jäätis täiskasvanutele.
- 18

Ivika Köö, Creperie&Pisco
Iru küla, Jõelähtme vald
☎ +372 511 6855
🏠 ivika.ee
🌐 Ivikakook
Valmistoit (sh supipõhjad, marineeritud räimed jne).
- 19

Karepa Ravimaitseaed
Karepa küla, Haljala Vald,
☎ +372 529 6536
🏠 ravimaitseaed.ee
Mahetunnustusega toodang: ürditeed- ja soolad, ravimtaimed. Ekskursioonid, toodang, toitlustus.

- 20

Kai koduleivad
Kupu küla, Kuusalu vald
☎ +372 5560 0545
✉ kai@koduleivad.ee
Juuretiseiga küpsetatud käsitööleivad.
- 21

Kodurestoran MerMer
Kolga-Aabla, Kuusalu vald
☎ +372 513 4590
🏠 mermer.ee
Privaatsed lõuna- ja õhtusöögid broneeringu alusel.
- 22

Koduvuti OÜ
Vahtriku talu, Eesküla, Rakvere vald
☎ +372 5191 1679
✉ aivar.niinemagi59@gmail.com
Hapendatud köögivilji, kohaliku toidu tutvustamine.
- 23

Kooli-Jaani talu
Mäglise küla, Järva vald
☎ +372 382 0456
🏠 koolijaanitalu.ee
Kartul, kapsas, porgand, peet, tomat, hapukapsas.
- 24

Korjuse Moor
Korjuse küla, Haljala vald
☎ +372 5661 0005
🏠 korjusemoor.ee
Makroonid.
- 25

Kuusiku Loodustalu
Ama küla, Kadrina vald
☎ +372 515 3573
🌐 parandihoidja.ee
Külastetamaja, mahetoitlustus, toidu valmistamise õpitoad.
- 26

Küti Gurmee
Rukivälja, Nõrava küla, Kose vald
☎ +372 5341 2603
🏠 kytigurmee.ee
Käsitöö suitsuliha, suitsuvorst ja muud mõnused suitsutatud tooted.
- 27

Laastu Mesi
Nõrava küla, Kose vald
☎ +372 525 2220
🌐 magusmari.ee
🌐 Laastumesi
Meekommid, mesi, meesegud.
- 28

Laglepesa
Kesk 7, Laekvere, Vinni vald
☎ +372 526 3884
Toitlustus.
- 29

Lahe Maamees
Võhma küla, Haljala vald
☎ +372 5340 7828
Mahe lihavesileiha, suitsuvorst.
- 30

Lahemaa Campingu Kohvik
Ojakämpingu, Suurpea, Kuusalu vald
☎ +372 5750 1088
✉ hayde@kadakamae.eu
Toitlustus.

- 31

Lahemaa Mesi
Palmse küla, Vihula vald
☎ +372 5565 7959
🌐 lahemaa-mesi.ee
Meetooted.
- 32

Lahemaa Pärimuskoda
Uuri küla, Kuusalu vald
☎ +372 5566 1535
🏠 passik.ee
Musta pässiku tömmis, lõkketoidud.
- 33

Lahemaa Õkoturism
Neffi 1-1, Piira küla, Vinni vald
☎ +372 5398 0543
🏠 lahemaaturism.ee
Kohaliku toidu tutvustamine koos loodusretkedega.
- 34

Laugu külalistemaja
Sõitme küla, Kuusalu vald
☎ +372 527 0246
🌐 laugu.ee
Toitlustus ja Laugu mesi.
- 35

Linnutee Puhvet
Esmari alajaam, Kolga alevik, Kuusalu vald
☎ +372 5593 5635
✉ pintmann@gmail.com
🌐 linnuteepuhvet
Toitlustus, burger.
- 36

LR Business
J. Liivi 18, Väike-Maarja
☎ +372 528 0860
✉ lilianrikken@gmail.com
Hoidised.
- 37

Madi puhketalu
Jõetage küla, Kadrina vald
☎ +372 5333 1407
🏠 maditalu.ee
Mustsõstrad, mahlad, värsked köögiviljad.
- 38

Magasimaa talu ja Lobi muuseum
Kala, Lobi küla, Haljala vald
☎ +372 5699 9573
✉ katrin.freyberg1@gmail.com
Toidu-ja eluolupärimus rannakülas, retked, koolitused, töötoad ja haridusprojektid, kultuuripärand ja isiku areng. Mesi, mesindustooted.
- 39

Mageda VL
Kolga alevik, Kuusalu vald
☎ +372 512 7636
✉ leonella55@hotmail.ee
Mesi, mesilasemad, mesilaspered.
- 40

Maheleib
Aruküla tee 55, Jüri, Rae vald
☎ +372 516 3968
🏠 maheleib.ee
Toitlustus, leib, küpsetised.

- 41

Mardi talu Mardikate OÜ
Kehra küla, Anija vald
☎ +372 5627 9700
🌐 mesinduseksperit.ee
Mesi ja meetooted.
- 42

Marja talu aiand
Marja talu, Pandivere, Väike-Maarja vald
☎ +372 525 3461
✉ ingrid@marjatalu.eu
Külmkuivatatud ja värsked köögiviljad, puuviljad ja marjad.
- 43

Moe Peenviinabriku muuseum ja külastuskeskus
Tööstuse, Moe, Tapa vald
☎ +372 5854 5447
🏠 moe.ee
Viin, džinn ja napsid. Toitlustus.
- 44

Musta Täku Tall
Jäneda, Tapa vald
☎ +372 384 9750,
🌐 janedaturism.ee
Toitlustus.
- 45

Mäehansu
Varangu küla, Haljala vald
☎ +372 511 3266
🏠 maehansu.ee
Kitsejuust ja lambalihatooted.
- 46

Natural Chaga
Pillapalu, Anija vald
🌐 naturalchaga.eu
Musta pässiku tooted.
- 47

Niiduveere talu
Villavere küla, Viru- Nigula vald
☎ +372 521 8130
🏠 niiduveere.ee
Leib.
- 48

Nõmme talu
Tammiku küla, Kose vald
☎ +372 5621 9762
🏠 nommetalua.ee
Õunamahla, mahla pressimine.
- 49

Palmse mõisa kohvik, restoran ja kõrts
Haljala vald
☎ +372 5300 1942
🏠 palmse.ee
Romantiline kohvik-restoran Isabella, restoran Von der Pahlen ja ehe Palmse kõrts.
- 50

Pisirohe
Partsi talu, Jootme küla, Tapa vald
☎ +372 5693 3894
✉ info@pisirohe.ee
Pisirohe ja söödavad õied.
- 51

Põhja-Eesti Vutifarm
Kiviku talu, Ojaküla, Viru-Nigula vald
☎ +372 506 0311
✉ virumaaavutt@gmail.com
Vutt ja vutimunad, kanarümp.

- 52

Raadiko Talu
Raadiku, Tobia küla, Rakvere vald
☎ +372 5389 0108
🏠 raadikotalu.ee
Värsked maasikad.
- 53

Ravila Mõis
Ravila tee 21, Kose vald
☎ +372 507 8055
🏠 ravilamois.ee
Marjabesee kroonid.
- 54

Rebase talu
Märjandi küla, Järva vald
☎ +3725650 0481
🏠 rebasetalu.ee
Õunad, kartul, maitseroheline, kodused siirupid ja hoidised.
- 55

Relais Liimock
Aavere, Limuka, Anija vald
☎ +372 554 0840
✉ relaisliimock@gmail.com
🌐 relaisliimock
Pop-up restoran, toitlustus, krõbe lamesai – flämm.
- 56

RMK Sagadi mõisa restoran
Sagadi küla, Haljala vald
☎ +372 676 7888
🏠 sagadi.ee
Restoran toitudega kohalikust toorainest.
- 57

Siidrifarm
Virla, Kose vald
☎ +372 5648 1684
☎ +372 512 1863
🏠 siidrifarm.ee
Käsitöösidr, sündmused.
- 58

Sipre Mesila
Sipre, Avispea küla, Väike-Maarja vald
☎ +372 5551 9516
🏠 sipremesila.ee
Mesi, erinevad maitsemeed.
- 59

Taali Mesila
Roela alevik, Vinni vald
☎ +372 509 8734
🏠 taalimesila.ee
Mahe mesi ja meetooted.
- 60

Taimne Talu
Jõekalda, Porkuni, Tapa Vald
☎ +372 5694 2894
✉ taimnetalu@gmail.com
Küüslauguhumus, taimsed võided. Piparmündilehed.
- 61

Taju Resto
Manniva küla, Jõelähtme vald
☎ +372 5559 9860
🏠 taju.co
Elamustoitlustus, piknikud looduses.

- 62

Tammed Köögis
Kiviala, Lepna alevik, Rakvere vald
☎ +372 514 1161
✉ tammedkoogis@gmail.com
🌐 tammedkoogis
Täissuitsuvorst, lihatooted.
- 63

Toomihkli talu
Töökoja, Emumäe küla, Väike-Maarja vald
☎ +372 502 3443
✉ info@toomihkli.ee
Teraviljatooted.
- 64

Vahva Maius
Haapse küla, Jõelähtme vald
☎ +372 502 1484
🏠 vahvamaius.ee
Pastilaa ja sukaad, pesto.
- 65

Vana-Sirge Küülik
Vana-Sirge talu, Kalmes küla, Kuusalu vald
☎ + 372 503 7433
✉ aive.intervento@gmail.com
Värske küülikuliha.
- 66

Valgejõe veinivilla
Valgejõe küla, Kuusalu vald
☎ +372 508 7222
🏠 veinivilla.ee
Puuvilja- ja marjaveinid, degusteerimised, toitlustus, kalakohvik.
- 67

Veldi ja Tütred
Leesi küla, Kuusalu vald
☎ +372 5697 5793
✉ triin.norre@gmail.com
Õlu, kali ja küpsetised.
- 68

Vergi Sadam & Restoran Wirkes'
Sadama tee 51, Vergi küla, Haljala vald
☎ +372 5556 7349
✉ kelli@wirkes.ee
Toitlustus, majutus, sadam.
- 69

Vihula Mõis – Vihula Manor Country Club ja SPA
Haljala vald
☎ +372 326 4100
🏠 vihulamanor.com
Gurmee tooted, toitlustus.
- 70

Viikingid MTÜ
Mädapea küla, Rakvere vald
☎ +372 5665 6206
✉ viikingidmtu@gmail.com
Tooted karulaugust.

- 71

Vildivilla Kohvik
Peningi mõis, Raasiku tee 1, Peningi, Raasiku vald
☎ +372 5627 3744
✉ maia.raudkivi@gmail.com
🌐 vildivilla
Toitlustus.
- 72

Villa Dombrovka
Karepa küla, Haljala vald
☎ +372 505 6258
🌐 villadombrovka.ee
Toitlustus.
- 73

Vinkymon
Tonna, Arina küla, Väike-Maarja vald
☎ +372 5342 0074
🏠 vinkymon.ee
Karastusjoogid, oma küüslaugutooded, oma villimisteenus, looduslikud magusained kaun- ja teraviljast.
- 74

Võtikmetsa
Lõõra küla, Kose vald
☎ +372 525 9433
🏠 votikmetsa.ee
Toitlustus, mustsõstrad, kanepine krõbe krõps.
- 75

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi taluturg
Simuna mnt 11, Väike-Maarja, (Väike-Maarja bussijaamas)
☎ +372 528 0860
✉ taluturg@vmps.ee
Köögilvi, leib, mesi, täisterajahud, hoidised, käsitöö.
- 76

Õnnela külastetamaja, Foodmakers Catering
Kadrina vald
☎ + 372 5650 6858
🏠 onnela.ee
Toitlustus.
- 77

Ämmamoori Maja
Palmse küla, Haljala vald
☎ +372 5646 4170
✉ tiia.puusepp@gmail.com
Toitlustus turismitalus.
- 78

Äntu Mõis
Väike-Maarja vald
☎ +372 501 3875
🏠 antumois.ee
Kikerikili mahemunad, mahebroileri liha.
- 79

Ökokuller
Vallamaja, Kolgaküla, Kuusalu vald
☎ +372 523 9239
🏠 visitlahemaa.com
Piknikupakid, matkad Lahemaal.